

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124

Szerkesztőségi felelős:
DR. KISS PÁLÉ

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:

Félévre 10 K — f. | Egy héra 1 K 80

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKRE:

Félévre 14 K — f. | Egy héra 2 40

A makói piaci úzsora.

Még talán arra is lehet reményünk, hogy az Országos Közélemezési Hivatal új vezetősége véget vet a maximális árakkal azétt visszafelé. Erre vall a Hivatal mostani intézkedése.

Nagy Ferenc, a Közélemezési Hivatal alelnöke leiratot intézett az alispánhoz, akivel közli, hogy megbetránkezéssel értesült azokról a visszaélésekről, amely némely helyeken a gyümölcs és fűszerek árulása körül még ma is fennáll. A megjelölt legmagasabb árak drágábban vesznek és adnak el gyümölcsöt. Felhívja Nagy Ferenc az alispánt, hogy a legelősebben lépjen fel ezekkel a visszaélésekkel a megszüntetése végett és elvárja az alispántól, hogy maga személyesen ügyeljen meggyőzni arról, hogy az itteni piacen megértik-e a szabályokat. Azt ajánlja a közlemezésnek ez a kiváló szakértője, hogy szervezzék az alispán polgar-örökszerűen olyan szervezetet, amely különösen a visszaélések megszüntetésénél működ-
belik sikerrel.

Az Országos Közélemezési Hivatal rendelete nagy elégtételt nekünk, mert már hetek óta ezélt követeljük a hatóságtól azt, hogy törődjön a piaccal, jégessék ki a maximális árakat és gondoskodjanak azok betartásáról is. Több-szer megisméltelt imáitványunk sükét fülekre talált, senki nem szélt bele a makói piacen folyó szemérmeken úzsorába, ahol a kékék és termékek árai szabadon felkélhetők. Bántot-
lenál fejtegethette a minden-
féle úzsora a piacról élő ma-

kói családokat, rem akadé-
hateség, amely letérte volna
a maximális árak ki csufolá-
sával itt kivirágzott speciális
makói helyi áraka.

Nálunk a másutt 40 filléres
krumpli egy korondért, terem-
e 26 filléres tejás 40 fillérjé-
vel, és inkább előnyért ad-
ják. Megjött a diányeszen
dinnyeúzsorával és változatia-
nul adják a 60 filléres tejet
egy korondért. Nemcsak azok,
akik a rendeletet talán nem
egészen jól ismerik, mérik azt
korondjával olyanok is, akik
egész jól tudják a hivatalos
árak.

Az egész ma éi piac egy
úzsora-fészek, ahol a véltés
nemtörődőmség folytán any-
nyira felburjánzottak a ter-
mékek és kékék nincstelen árai
hogy azok leszállítására sa-
táriális rendszert kell behozni.
Mint a piaci piacokon, itt is
az azonnali árszállítás kellene
rendszeresítési minden heli-
vászár alkalomával. A Hivatal
csak a gyümölcsúzsorokról
tud, pedig ez a fajta az
úzsorának még nem is leg-
első helyen áll. A legköznapibb
élelmiszerek árait a legbesz-
szartóbban verték le. A foku-
viresben kéhezék a megte-
hetés, nagyobbak az árak,
mint Makón. Ott törődnek a
fogyasztók érdekeivel, nálunk
rendezetlen dzsungel a piac.

Az itteni tarhetetlen álla-
potohól legelőször a köz-
tisztviselők bérzadtak el, akik
beszerzési csoportba tömörít-
tek. A fogyasztók bérére állt
kapzsiság éket, a fixizetéske-
ket érintette legjobban s kap-
va kapak az alkalmon, hogy
hogy érdekeiket megvédhe-
tik. De mit csináljanak a fo-
gyasztók nagyobb része? Itt
az óax, a fűszereknek valót
szereznek be és tessék el,
hogy a tél áras éléskészítéssel
se találjan. De a mai á ak
meiliomások szerezhettek be.

Makón nem a piaci úzsora
minden fajtáján áment és vé-
gigszenvedett fogyasztó kö-
zönsége kíváncsian várja, mi

ként o'dja meg a megye sz-
a külön is reahibázot feladat
tot. Mert ezt ad ac a tenni
nem lehet!

Négy orosz zászlóaljat kivégeztek.

Stockholm. A Rusz Invaliá jelenti: Az új
maximalista propaganda, amely a déli frontot meg-
rendítette, áttörjédt valamennyi frontra. Szerbatjev
tábernek Fokszainál a múlt hónap huszeanyo cadi-
kák négy zászlóaljat összelövetelt, mert lázadtak.

Újabb buvárhajó sikerek.

Berlin. A Wolff-ágyazás jelenti: Buvárhajó-
ink az Északi tengeren ismét elsüllyesztettek his-
gőzöst 19.500 bruttó tonnateralommal. Az elsüllyesz-
tett hajók között volt egy angol buvárhajó-csapda.

Kornilov Riga elestéről.

Stockholm. Kornilov Riga eleste előtt egy új-
ságitónak kijelentette, hogy Riga eleste katonai
szempontból nem jelent katasztrófát, csak morális
szempontból lenne szörnyű csapás. Riga eleste után
a petersvári angol nagykövetség az ántánt diplo-
maták és az orosz orosz miniszterek részvételével
nagy tanácskozás volt.

A Monte Gabriele ágyútűz alatt áll.

(Hivatalos jelentés.)

BUDAPEST, szept. 8.

A Monte Gabriele súlyos ágyútűz alatt állott, az oroszok egy éjjeli gyalogtámadását visszavertük. Délkeletre Pozsonnál csapataink rajtsütéssel hatáskörükbe kerítették egy támaszpontot, foglyokat szállítottunk be.

Keleti harcok:

Semmi lényeges esemény nem történt.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, szept. 8.

Nyugati hadsereg:

Rupprecht bajor trónörökös hadseregportyja:

A flandriai arvonál északi részén erős kőd korlátozza a harcok tevékenységét, a Slenthelster erdtől a Comines Ipern esaternáig a tűz időnként nagy hevességre fokozódott. Az angol felderítés céljából többször előretörtök, mindent visszavertük.

Keleti harcok:

Lipóti bajor haderő vezértábornagy arcvonala:

Keleti tengeri és Duna között Wanbertől nyugatra harcok ériatkozások van az ellenséggel, amely ezen a vonalon sietve elhúzza magát, előtört orosz csapatokat több helyen visszavertettünk. Az ellenség a Duna mentén állásainkat Koshüntől nyugatra fekvő vidékig kiűrtette. A Riga csataterén szákmányolt ágyúk száma 216-ra emelkedett.

Jászai főhadiszállás vezértábornagy arcvonala:

A Pruth és a Moldva között a ciprusi és ojtói országoknál élénk harcok tevékenység.

Macedón harcok:

Prechatótel nyugatra török csapatok a nemrégiben elfoglalt állásokon orosz előtöréseket visszaverték.

LU D E N D O R F E.

Francia lapok ke- sergése Riga el- estén.

A francia lapok súlyos csa pásként emlegetik Riga eles- tét. Nagy Peter munkája da- rakokra kelt, — írja az egyik párisi lap. Oroszország most visszaesett oda, ahol kétszáz évvel ezelőtt állt.

Az orosz tengeri haderő megszűnt, mert a balti ten- geri flotta nem számít többé. A Petit Journal szerint a né- meteknek csak akarsók kell és rövidesen eljuthatnak Pé- tervárra.

Pétervárról érkező hírek szerint Parsky tábornok meg- vert hadseregével Pskov fel- lé menekült. Paskev Pétervár előretört erődje, amelyet vé- deni kell. Katonai szakértők tisztában vannak azzal, hogy az orosz hadsereg nem lesz többé akcióképes és fölvetik a kérdést, el van-e készítve az átvétel arra, hogy a keleti fronton nagy német haderő fog fölzabadulni.

A rigai győze- lem.

A rigai tengeréből legfontosabb pontja szeptember 4-ike óta a németeké. Reg- gel kilenc órákor szálltak meg a német tengeri haderők Dá- namundót és pedig a felleg- várat és a nehéz parti ágyú- kat.

A dánamündei harcok egy- része lezűlt. A nehéz ágyúk csak, csak a zárókat vitték el az oroszok. Német ten- geri haderő a Duna torkolatának kitisztításán fáradozik, hogy kiemelje az elsüllyesztett hajó- kat.

Rigában a fosztogatás csak rövid ideig tartott. A bevo- nuló csapatokat a fölszaba-

duó német lakosság örömj- jongással fogadta. A város laasankint visszanyeri rendes képét.

Riga ötszáz ezer főnyi la- kosságának fele, oroszok és litvánok elmenekültek. Riga élére a német főparancsnok- ság a libani parancsnokot ren- delte ki.

A német községi képviselők kezükbe vették a város igaz- galását. Riga német polgárai mekeztelnek a litvánokra a fosztogatások miatt. A litván katonák és a munkások maxi- máliták, akik a forradalom óta arra törekcsenek, hogy a balti tartományok szabad és önálló országgá alakul- janak.

A rigai győzelem hatása Német- országban.

Lübeck. A kereskedelmi ka- mara elnöke Lübeck kereske- déi nevében átvitelt intézett Vilmos császárhoz. Michaelis bírodalmi kancellárhoz és Hin- denburg tábornagyhoz, amely- ben azt mondja, hogy Riga fölszabadítása Lübeck keres- kedő világában bőséke örö- met kellett. Riga fölszabadítá- sában a balti németiség és vele együtt az egész német nép szabad fejlődésének új pirkadását, és egyuttal erős védelmet a balti part körül szövődő angol ármányok el- len.

A csanádpalotai asszony szeren- cséje.

Özv. Bogdán Antalné Tóth Anna csanádpalotai asszony kárára szeptember 6-án éjjel fél tizenkét órákor a Szeged állomás III. osztályú váróle- remből sárga kézikosarát is- meretlen tettes ellopta.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kapható Pailagi-öngő 1

A kosárban 1400 korona készpénz is volt. A teltost Barna József rendőr Lengyel Istvánné törökkanizsai illetőségű asszony személyében elfogta.

A felvett asszonynál meg találják az ellopott dolgokat és a pénzt is, sőt kosárban egy lila selyem papírt is találtak, ami valószínűleg szintén lopásból származik.

NAPI HIREK

A hadifegyvereket sem szabad kikötni! A honvédelmi miniszter értesítette a bihar megyei gazdasági munkabizottságot, hogy a királynak azt a rendeletét, amellyel elfújja a katonáknak kizárását, vagy büntetésből való gúzabakötését, a hadifegyverekre is ki kell terjeszteni.

Rendjelet a fűtés és világítás kerátózájáról. Rövidesen nálunk is megjelenik a fűtés és világítás kerátózájáról szóló rendelet. A rendelet október 15-ig elfújja a magánházaiban való fűtést. Október 15-től három szobánál többet nem szabad sem fűteni, sem világítani. A nyilvános helyek, kávéházak, színházak és mozik fűtésének és világításának kerátózájáról még nem történt megállapodás.

A burgonya új maximális ára. Hadik János gróf miniszter, a Képzletminiszteri Hivatal elnöke a burgonya maximális árát szeptember 8-tól szombattól kezdődően a további intézkedésig kilogrammonként 25 filléren állapította meg vasúti, illetve szállítási költséggel együtt, kivéve Újvidék városát, ahol ez az ár a piacon történő átvételre értendő.

Az új magyar vörös kereszt sorsjegyek kibocsátása. Az a gazdasági cél, melyet a Magyar Vörös Kereszt Egylet szegél és az a hitvány sorsolási terv, melyet az új vörös kereszt sorsjegyekre megállapítottak, olyan nagyarányú érdeklődést keltett a sorsjegyek iránt, amilyenre eddig érték papirkibocsátás alig találkoztunk. Minden jel arra mutat, hogy a kibocsátásra kerülő összesen 1 millió 200 ezer darab sorsjegyet többszörösen tulijegyzik. Ajánlatos tehát, hogy mindenki már most biztosan magának ezektől a sorsjegyekből, mert természetszerűen azokat a jegyzéseket részesítik előnyben, melyeket

előbb esztékelnek. Egy sorsjegy ára 52 korona, viszont minden sorsjegyet kivétel nélkül 80 koronával fognak visszaváltani és a visszaváltásig minden sorsjegy olyan nyereséményhuzásokon vesz részt, melyeken 11 esetben 1 millió 19 esetben 500,000 és számtalan 300,000, 200,000 és 100,000 és 100,000 korona fönye reményt, ezenkívül sok nagy összegű melléknyeresémet sorolnak ki. Jegyzéseket a Magyar Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaságnál lehet csak közzélni, mely intézet a sorsjegyekre vonatkozólag szivesen ad akár személyesen, akár levélben, bármilyen felvilágosítást.

Értesítés. Szives tudomására hozom a közönségnek, hogy a fővárosi hársz pater győgyeztető kórházánál Peer Endre megújítja a győgyeztető kórházát. Bővebbi értesítésben mind a három győgyeztető.

A kalapmodellek megérkeztek a legújabb s legalsóbb Modelli kalapok velur bársony és filic kalapformák legújabb nyosabb árban szerezhethők be Vazárik Emma divattermében, Bajza utca 1. Tanuló leányok felvételére.

Modellek, velur, bársony és filicformák nagy választékban érkeztek Welszmann Halvin kalaptermébe. Telefon 174 szám. Átalakítások vállalhatók.

Tanctanítási felhívás!

Alfűrt tanctanító értesítem az igaztársított szülőket és gyámokat hogy éssé idényre a

TANCTANITÁST

szeptember hó 25-én megkezdem és tart december hó 1-ig. Felkéröm tehát a szülőket, a kik gyermekeiket tanítani óhajtják, hogy az ideig beiratol sziveskedjenek. Egyben értesítem azokat a tanítványaimat, akik tavaszkor a tanctanítást a miniszteri rendelet miatt félbehagyták sziveskedjenek jelentkezni a további támadására a beíratott összeg igénybe vételével. Beiratkozási mindenképpen lehet saját házámnál Gróf Vay utca 19. sz. Nagybecskényi pártfogásukat kérve maradok tisztelttel: Swares Miklós chl. tanctanító

Eladó földek.

Bogárdon Cs. Varga István szomszédvárába egy terményes tanya föld, ugyanintén tárnokba Feder Péter szomszédvárába két parcella földök eladó. Értesíteni lehet a tulajdonosnál, Vajda Mihályal járóadó 20 szám.

Tanctanítási felhívás!

Tisztelttel értesítem a társadalmi ifjúságot, hogy az éssé

t a n e t a n f o l y a m o t

folyó hó 10-én megkezdem a Moszoni utca 48-as kör tanctermében tanítani fogom a legújabb táncoktól kezdve a legmodernebb táncokat. Egyben értesítem azokat a táncokozó ifjúságot akik a privát tanítást óhajtják ezek részére is 10-én délután, meg a tanítást még pedig 6-8 óráig fogom tanítani a legújabb és legmodernebb táncokat.

Nagybecskényi pártfogásukat kérve maradok tisztelttel:

Tóth Antalné chl. tanctanító

Eladó föld.

A Rákosi szövetkezeti mellett levő Gírbe József fele 11 köblös szántóföld eladó. Értesíteni lehet: BORKA ISTVÁN, Paradisom utca 12. szám alatti lakossal.

Eladó

Ökörtövényes 10 kielőre szőlő föld örökösre eladó esetleg hasznosításra kiadó. A vásárlási díjben pedig 2 kielőre újraföld örökösre eladó HÁSZ PÉTER tanácsja mellett. Értesíteni lehet: Gyógy utca 38 szám.

A déli negyven HÁT KATASZTRÁLIS FÖLD kiadó bármely tartható alá több évekre. Értesíteni lehet: Rákosi utca 10 szám. Ugyanint eladó több díjés dzseka.

Egy kocsi

és egy kiszolgáló leány felvételük Iritz Sámuel özvegye cégnél.

Házoladás.

Földök közleg fűtésre 33 számú 3 szobás wri ház, 1 esztendőre 1 nagy magtár, 2 nagy pince és több melléképítményekkel álló ház kövesett udvarral telehermentesen eszabakésből eladó. Értesíteni lehet Cuppon Endre jogcsónál Földökön.

Eladó 6 drb csikó

és egy drb hű tojá hias tehén IRTIZ MIKSANÁL.

Házoladás.

Öntörvényesben levő ház és örökösre szabadkiszárási eladó. Értesíteni lehet a tulajdonosnál Kisbecskényi Porgási utca 156 szám alatt.

Értesítés.

Van szivesen a közönség szives tudomására hozni, hogy

Értékesítési felhívás

Talpa utca 50. szám alatt (Bajna utca 11. szám alatti házában. Bajna utca végén) idényesen MEGNYITOTTAM, a hol mindennemű éssé Té Összesen azokról javítást a t. közönség teljes megelégedésére végzem.

Tört aranyat veszek. Szives pártfogásukat kér: Zablahovszky Sándor rás és szomszédok.

Eladó föld és városi ingatlanok

Verebáson 6 hold, Gírbeben 2 " Kisménben 1 " Értesíteni lehet:

Iritz Miksanál.

Hordókat, árukat a legmagasabb árral veszek.

Iritz Sámuel özvegye cégnél.

Dughagyma

több métermére eladó. ÖZV. BAZSO DÉNESNÉAL, Csánápalotán

Hirdetmény.

A belvárosi és újvárosi rész. az h. isztólához azonnali belépésre SZOLGA KERESZETEK. J. lentkezőket elfogad. Marhákat Béla igazg. tanító.

85 kat. hold

szőlőföld Keszthelyen nagyepű lottal együtt egy vagy több évre hasznos vagy hasznos alá kérésre vagy hasznos gazdasági kiadó, esetleg az egész kérésre földes felvételre alk. eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a lap kiadóiv.

Novosky Pál iparbankiparvezetőnek árúkat mellett köz vetten a város alatt levő

Jarandó földje

hagyma vagy dínyének hasznos bérbe kiadó, továbbá Szép utca 12. szám alatti különféle nagyságú körülből 900 liter ártartalommal hordó s ugyancsak bogár munkának, kutásgáznak és esztendőre való szántó dombok vannak eladó

Jarandó föld felvételnek

Aratárgalmi részvényársaság Mako.

Deák Ferenc-utca 12. szám alatt.

SÜRGÖNYCÍM: MANDL MAKÓ.

TELEFON: 48. SZÁM.

Hagymamagot,

patrozseljóm, lucerna és mindenféle magyat a LEGMAGASABB ÁRAN vásárolunk. Dughagymát és hagymaféléket a maximális áron átveszünk.

Zsákot

jó karban lévő készlet JUTÉBÓL készleteket jutányosan eladunk.

Fűzvevessző

kukerics készítéshez igen alkalmas, talpon kiadósoként a gazdasági tanyák kapható

Ügyes

bevásárlóként egy a helyben, mint vidéki piacokon felvesszünk

Disztemelkezési vállalat.

KISS KÁROLY

disztemelkezési vállalata.

Pontosságok rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jeltartóan végez. Ravatalozások pontosságok rendezése! Ére és falkoporsó raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Marhabört,

lábört, juhört, nyulört, hársnyör, szilvört és mindenféle börtöt és gyapjút, a legmagasabb áron árban veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám.
Páczka harmérés mellett.

Legjobb minőségű Gyereki és Mónesi

fehér- és vörös borek, valamint a legjobb minőségű eredeti Kébányai világos és Szent István dupla malátás sör kicsinyben és nagyban

Iritz Sámuel özv. cégénél kapható.

Tanuló fiók felvételtnek.

M a i F ü g g e t l e n U j s á g

nyomdai vállalatok

Nyomdanyok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

nyomdai vállalatok